

Mediamarkkinoita arvioivalle työryhmälle

25.9.2015

Toimet mediamarkkinoiden oikeudellisen ympäristön parantamiseksi

1. Päätoimittajavastuun alaiset mediasisällöt ja kirjat nolloverokantaan arvonnisäverotuksessa.

Miksi: Riippumaton, moniarvoinen tiedonvälitys on välttämätön kansanvallan toteutumisen ja sivistyksen kannalta. Ammattimaisesti toimitettua, totuudenmukaista viestintää tarvitaan myös turvaamaan viestinnän huoltovarmuus. Eri kanavissa julkaistavia sisältöjä on johdonmukaista kohdella yhdenmukaisesti verotuksessa. Verokannan alentaminen on kustannustehokas demokratian tukitoimi, joka ei vääristä mediayritysten välistä kilpailua.

2. Julkisen yleisradiopalvelun tehtävä selkeämmäksi ja rahoitus tehtävän mukaiseksi. Riippumaton taho arvioimaan julkisten palvelujen vaikutukset mediamarkkinoihin.

Miksi: Valtiollisten tiedotuspalvelujen tarve, laajuus ja tuotannon toteutustapa on syytä uudelleenarvioida digitalisoituneessa toimintaympäristössä, missä kansalaisten saatavilla oleva mediatarjonta on moninkertaistunut lyhyessä ajassa. Julkisten palvelujen rahoitus on mitoitettava tehtävän edellyttämälle tasolle ja sitä on arvioitava säännöllisin määräajoin – puolen miljardin euron rahoitus ei voi olla itsestäänselvyys. Erityisesti palvelujen markkinavaikutusten valvonta on toteutettava riippumattomasti ja objektiivisesti.

3. Sanoma- ja aikakauslehtien tarvitsemat jakelupalvelut turvattava.

Miksi: Sanoma- ja aikakauslehtien yhteiskunnallinen merkitys on otettava huomioon jakelupalvelujen kehittämisessä ja valtion omistaman jakeluyhtiön toiminnassa. Toimiva ja kustannustehokas fyysinen jakelu on välttämätön pitkälle tulevaisuuteen, koska yli 90 prosenttia lehtien tuloista tulee paperilehdistä. Painettu media tarjoaa jatkossakin korvaamatonta lisäarvoa sekä kuluttajille että mainostajille.

4. Sääntelynperkausta mainosrajoituksiin, stop uusille rajoituksille.

Miksi: Mediasisällöt rahoitetaan yhä suurelta osin mainonnalla. Erilaiset mainosrajoitukset vähentävät mainostuloja, jolloin kotimaisen median edellytykset heikkenevät. Kysymys on myös tasapuolisista kilpailuedellytyksistä: mainoskiellot eivät ulotu internetiin, joten netissä toimivat globaalit kilpailijat saavat kielloista kilpailuetua kotimarkkinayrityksiin nähden.

5. Tekijänoikeudet digiaikaan säätämällä ”kustantajan tekijänoikeus”. Sisältöjen käyttö opetuksessa, tutkimuksessa ja kirjastoissa järjestetään uusien oikeudenrajoitusten sijasta sopimuksin.

Miksi: Kustantajien oikeusasemaa on tarpeen vahvistaa digitaalisilla markkinoilla. Erilaiset alustat ja välittäjät hyödyntävät sisältöjä palveluissaan maksamatta niistä sisältöjen tuottajille. Uuden ”kustantajan tekijänoikeuden” nojalla olisi mahdollista saada pieni osuus globaalien teknologiayritysten rahavirroista ohjautumaan eurooppalaiseen sisällöntuotantoon. Mediasisältöjen käytöstä pitää aina sopia: esimerkiksi opetussektorin ja julkisten kirjastojen käyttötarpeet on ratkaistava lisensioinnilla, ei heikentämällä tekijänoikeussuojaa.